

OPMERKINGEN BIJ WETSVORSTEL REFERENTIEBUDGETTEN

Adv. Jo VAN CAMPENHOUT

1° inschrijving van de zogenaamde referentiebudgetten in de procedure CSR

Enkel wijziging van art. 1675/9, §4 Ger.W. wordt voorgesteld.

Het (huidig) art. 1675/9 heeft betrekking op het leefgeld dat de schuldbemiddelaar ter beschikking stelt.

- Enkel voor de **SBM (schuldbemiddelaar)**, en niet voor de rechter cfr. art. 1612, §4 en 1675/13, §5 ?? **Vergetelheid? Haastwerk?**
De rechter mag de norm 'menswaardig bestaan' vrijelijk invullen zonder verwijzing naar de 'norm van het referentiebudget' ? ; de SBM niet ?
- Geen breuk met het principe dat de **SBM het leefgeld bepaalt** binnen de criteria die de wet vooropstelt -> marginale toetsing door de rechter mogelijk
- het leefgeld (op basis van de bovengrens nl. referentiebudgetten) mag met uitdrukkelijk schriftelijk akkoord van de SR-RV nog steeds tijdelijk worden verminderd (dwingend recht; SR-Rv kan afstand doen van de bescherming)
- de **absolute ondergrens blijft behouden** : leefloon + KBS (art. 1410, §2, 1° Ger.W.) (bepaalde Franstalige rechtspraak zegt dat deze norm ook van dwingend recht is, en de SR-RV (schuldenaar-verzoeker) ook afstand van de bescherming kan doen)/

Hoe kan dit nog langer worden verantwoord wanneer : 'het referentiebudget = het inkomen dat MINIMAAL nodig is om te voorzien in fundamentele behoeften voor een volwaardige deelname aan de samenleving' ?

Uitkeringen en pensioenen ... zijn te laag => structureel probleem

- Nieuwe criteria zullen bij KB worden bepaald -> enkel in handen van **uitvoerende macht**
- **Geen kader** dat wordt opgelegd aan de uitvoerende macht hoe dit KB dan zal wijzigen, aangepast worden, op advies van wie ... ? Willekeur ? Controle ?
- **Wie en op welke basis** gaat bepalen wat een 'fundamentele behoefte' is en wat een 'volwaardige (of onvolwaardige) deelname aan de samenleving' is ? Wie gaat de expertenrol invullen ?

2° Afscheid artikelen 1409 en 1412 Ger.W. (zgn. beslaggrenzen) voor de begroting van het leefgeld als toetssteen 'menselijke waardigheid' in de CSR

Aantal juridische problemen

- Begrip 'menselijke waardigheid' wordt **enkel voor de CSR** ingevuld terwijl het mogelijks ook gevolgen zal hebben op andere aangelegenheden ; annex art. 23 GW.

Doorwerking naar de invoering van die norm op andere aangelegenheden ?

- **Ongelijke behandeling** tussen personen toegelaten tot een CSR en diegene die niet zijn toegelaten inzake beslagbaarheidsgrenzen; de ene heeft recht op een leefgeld = referentiebudget; buiten CSR recht op niet beslagbare inkomsten al dan niet verhoogd
- Van een individuele benadering (van de beslaggrenzen) wordt overgeschakeld op een 'gezinstype'-benadering (wat een gezin nodig heeft); Zijn hierbij ALLE varianten van gezinstype's voorzien ?

3° Schuldbemiddelingsrechter heeft (reeds) de CONTROLEMOGELIJK (reeds) om het leefgeld te toetsen aan het aspect 'menswaardig bestaan' - wat al dan niet menswaardig is wordt case-by-case beoordeeld

- Cfr. art. 1675/10 Ger.W. annex 1675/3 : de **MAR bevat alle noodzakelijke maatregelen voor de vewezenlijking van de menselijke waardigheid.**
Middels de inschrijving van art. 1675/9 van de referentiebudgetten als bovengrens, kan de rechter elke MAR daarop toetsen en homologatie (akte nemen van het gesloten akkoord) op die gronden weigeren.
- Cfr art. 1675/12 en 1675/13 annex 1675/3 (in het nieuwe voorstel geen (door-)verwijzing naar de referentiebudgetten op te nemen in 1675/9 Ger.W.)
Rechter daarentegen mag bij opleggen van een GAR kennelijk andere normen hanteren dan de SBM bij het bepalen van het leefgeld.
- Soms gaat de rechtspraak zeer ver bij de invulling van het aspect 'menswaardig bestaan' en daarmee samenhangend in de bebeling van de inspanning van de SR-RV naar de schuldeisers toe en dus de terugbetaling van de schulden annes kwijtschelding.
Vooral een tendens in de Franstalige rechtspraak.

4° INHOUDELIJK tav. de referentiebudgetten

- Referentiebudgetten zijn bij invoering **niet noodzakelijk de bovengrens** ! Zo houden ze geen rekening met ziekte-uitgaven of bv bezit van een auto. Deze kuitgaven komen er bij (bovenop).
Wat is de invloed op het referentiebudget zo de SR-RV toch kiest voor een auto binnen zijn budget ?
- Quid met de aanpassing aan de levensduurte ? Indexering van de cijfers of een ... jaarlijkse aanpassing ?
- De zogenaamde 'korven' zijn zeer uitgebreid ingevuld (cfr korf onspanning en rust)
Hoe ver staan die van de sociale realiteit ?

Hoe deze vergelijken met andere normen die het leefgeld zouden kunnen bepalen ?

- Niet alle gezinstypen zijn voorzien in de referentiebudgetten.
- Slechts 16 typegezinnen (réferentiegezinnen) zijn voorzien. Voor alle anderen is het weer case-by-case.
- Er zal van dit referentiebudget toch geld moeten opzij gezet worden voor de aankoop van jaarlijkse producten of diensten (vakantie, betalen van een verzekering, of om duurzame consumptiegoederen te vervangen (cfr. boek: Wat heeft een gezin minimaal nodig, pg. 18, randnr. 1.6).
Aanpak ? Wie gaat dit bewaken ?
- Gevolgen van de invoering van deze norm of krediet-verstrekking/hyp. lening – hoe zal er worden bepaald welk deel van het inkomen nog naar 'geld op krediet' kan gaan ?
(vgl. met 1/3-norm van het inkomen van bepaalde banken bij bepaling van terugbetalingscapaciteit en leenbedrag)

5° Referentiebudgetten lossen structureel niets op en hun effect op de 'terugbetaling aan de schuldeisers'

- **Lost structureel het probleem niet op** voor de (te) lage uitkeringen of lonen wanneer deze niet gelijk zouden zijn aan het referentiebudget voor dat type 'gezinsamenstelling'; **INTEGENDEEL** het lijkt erop dat de invoering van dit instrument de kloof tussen wie onder valt dit criterium valt en wie niet, lijkt te vergroten – objectief worden zij totaal ongelijk behandeld:

Wie onder het instrument van de referentiebudgetten valt 'heeft rechten', nl. recht op een inkomen dat MINIMAAL nodig is om te voorzien in fundamentele behoeften voor een volwaardige deelname aan de samenleving' (door experts bepaald); En dat terwijl een 'gezin' wie het inkomen van het referentiebudget niet haalt, geen recht(en) heeft op datzelfde inkomen dat MINIMAAL nodig is om te voorzien in fundamentele behoeften voor een volwaardige deelname aan de samenleving'.

Vraag is of op termijn de rechtspraak dan ook hierin geen probleem zal 'lezen' om die lage uitkeringen als niet langer 'grondwetconform' of niet in overeenstemming met 'de menselijke waardigheid' te kwalificeren.

Toets dit alles ook nog even aan de werkwijze van het OCMW bij budgetbeheer of budgetbegeleiding, om bv de SR-RV (enkel) een 'weekgeld' toe te kennen, dan is deze werkwijze met de inschrijving van referentiebudgetten in de wet CSR m.i. verder onhoudbaar.

- De terugbetaling aan de schuldeisers en kwijtschelding daarover bestaan geen cijfers. Dringende noodzaak om dit percentsgewijs te gaan vastleggen bv in de berichten CSR (CBB) (terugbetaling/kwijtschelding in ...% van de schuld in hoofdsommen of van totale schuld).

Referentiebudgetten gaan onvermijdelijk/onmiskenbaar een effect hebben op die terugbetalingscapaciteit/terugbetalingsmogelijkheden van de SR-RV aan de SE's.

Hoe is dit meetbaar wanneer er geen cijfers beschikbaar zijn ?

* Niet elke partij kan de informatie opvragen

Noodzaak/wenselijkheid om de CSR inhoudelijk te hervormen naar het v.b. van het faillissementsrecht waar kwijtschelding de norm is, terugbetaling de uitzondering ?

* Er zal vast of niet vast komen te staan of de partij wel of niet kan worden geclassificeerd als een partij die een aanspraak heeft op terugbetaling van de aanspraak op kwijtschelding. * * * * *

* Het is niet mogelijk om de aanspraak op terugbetaling van de aanspraak op kwijtschelding te meten. * * * * *

* Het is niet mogelijk om de aanspraak op terugbetaling van de aanspraak op kwijtschelding te meten. * * * * *

* Het is niet mogelijk om de aanspraak op terugbetaling van de aanspraak op kwijtschelding te meten. * * * * *

* Het is niet mogelijk om de aanspraak op terugbetaling van de aanspraak op kwijtschelding te meten. * * * * *

* Het is niet mogelijk om de aanspraak op terugbetaling van de aanspraak op kwijtschelding te meten. * * * * *

* Het is niet mogelijk om de aanspraak op terugbetaling van de aanspraak op kwijtschelding te meten. * * * * *

* Het is niet mogelijk om de aanspraak op terugbetaling van de aanspraak op kwijtschelding te meten. * * * * *

* Het is niet mogelijk om de aanspraak op terugbetaling van de aanspraak op kwijtschelding te meten. * * * * *